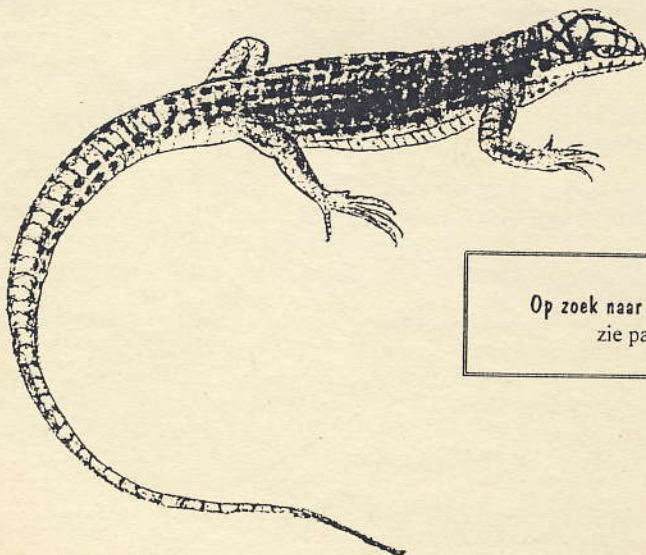
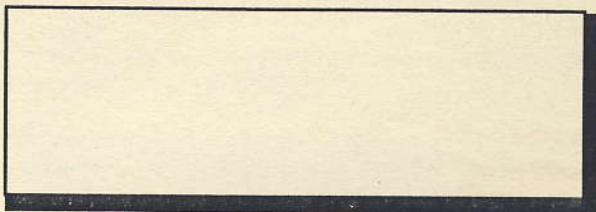

't Bieteutje

Tweemaandelijks tijdschrift van WIELEWAAL MARKVALLEI
J.N.M. MARKVALLEI

Jaargang 14 nr.3
mei - juni

Op zoek naar de HAGEDIS
zie pag. 11

Wielerwaal

J.N.M.

voorzitter :

Marcel Adriaensen
Vennweg 2
2321 Meer
03/315.90.40

Wim Verschraegen
Minderhoutsestraat 125
2322 Minderhout
03/314.67.25

ondervoorzitter :

Leo Van den Heuvel
Lod. De Konincklaan 395
2320 Hoogstraten
03/314.37.94

sekretaris :

Koen Pans
Bosuil 10
2323 Wortel
03/314.85.63

Geert Brosens
Kerkstraat 48
2328 Meerle
03/315.74.41

penningmeester :

Koen Pans

Tom Verschraegen

milieubeschermings-
natuurhistorisch - en
natuurbehouds-
sekretaris :

Jef Leestmans
's Boschstraat 17
2320 Hoogstraten
03/314.60.14

Tom Verschraegen
Minderhoutsestraat 125
2322 Minderhout
03/314.67.25

pers-en promotie :

Ria Boeren
Lage Rooy 23 h
2328 Meerle

Ingrid Brosens
Kerkstraat 48
2328 Meerle, 03/315.74.41

piepverantwoordelijke :

Tine Swaenepoel
Gelmelstraat 59
2320 Hoogstraten, 03/314.31.51

conservators : *De Koeberg* :
De Halsche Beemden :
Jan Spannenburgmuseum :

Leo Van den Heuvel
Tom Verschraegen
Jos Verschraegen
Minderhoutsestraat 125
2322 Minderhout
03/314.67.25

Jos Vosselmans
Hal 14
2322 Minderhout
03/315.76.26

Bieteutje : *hoofredacteur* : Wim Verschraegen

V.U. : Marcel Adriaensen

contactpersonen werkgroepen :

V.W.G. : Jef Leestmans, Geert Brosens
A.R.W.G. : Tom Verschraegen
Z.W.G. : Dimitri Van Pelt, Danny Daelemans
V.B.W.G. : Wim Verschraegen, Ingrid Brosens

P.W.G. : Koen Pans
K.W.G. : Wout De Ridder

Leden van andere afdelingen kunnen zich abonneren op het Bieteutje door overmaking van **100 Fr** op rek.nr. 646-2200711-86 o.n.v. J.N.M. Markvallei met vermelding van "**Bieteutje 1995**"

lidgelden : *Wielewaal* : 600 Fr op 000-0319785-73

J.N.M. : 450 Fr (13 t.e.m. 25 jaar)
350 Fr (8 t.e.m. 12 jaar)
200 Fr (bijlid) op 001-2280592-04

reservatenfonds Hoogstraten :

035-1758415-40

ACTIVITEITENKALENDER

* van vrijdag 29 april tot 1 mei :

WEEKEND TE TEXEL

* zondag 21 mei :

WANDELING IN DE MEREL TE BRECHT

Tijdens deze wandeling onder leiding van Rene Strijbos zullen we vooral oog hebben voor de bomen die in dit gebied voorkomen. De sportievelingen onder ons kunnen reeds met de fiets vertrekken om 10.00. Deze fietstocht langs het kanaal zal ons regelmatig doen stoppen om van de natuur te genieten. De fietsers dienen wel eten mee te brengen voor 's middags. (Er wordt ook gedacht aan een warme chocomelk bij 'Berta van Brug 11' te gaan drinken !)

afpraak : 14.00 aan de Merel te Brecht
of om 10.00 't lokaal met de fiets

verantw. : Ria Boeren

* zaterdag 3 juni :

NATIONALE PLANTENEXCURSIE WIELEWAAL
IN DE HALSCHE BEEMDEN

Voor zij die geen examens hebben, volgt hier een uniek aanbod !

De leden van de natuurverenigingen uit de Markvallei kunnen immers deelnemen aan een excursie van de nationale plantenwerkgroep. Een gare van deskundige plantenfreaks zal op ons mooie reservaatje en daarrond alles wat ook maar een beetje groen ziet, op naam proberen te zetten.

Dit is ongetwijfeld een gebeurtenis om te onthouden ! En dit hebben we allemaal te danken aan onze voorzitter van de plantenwerkgroep.

afpraak : 09.00 in de Halsche beemden

verantw. : Koen Pans

* zondag 18 juni :

BEZOEK AAN DE MARKMEANDERS

Dat de Mark na haar rechtstrekking een groot stuk van zijn natuurwaarde verloren heeft, hoeft geen betoog. Naast de Mark verdwenen de beemden ten voordele van gedraineerde weiden of maïsakkers. De oorstronkelijke plantengroei van deze beemden is echter niet volledig verleden tijd. Hier en daar zijn nog stukjes behouden : de oude Markmeanders.

Op deze voormiddag gaan we deze prachtige gebiedjes - die nu staatseigendom zijn - bekijken. Al wat er groeit, bloeit, vliegt en fluit wordt sympathiek uit de doeken gedaan door Jef.

afpraak : 08.30 't lokaal (fiets)
09.30 brug aan de Zandberg te Meer (= begin fietspad)

verantw. : Jef Leestmans

*** 28-29-30 juni : BEHEERSWERKEN 'HALSCHE BEEMDEN'**

En nu iets voor hen die wel examens hebben in juni.

Beheerswerken zijn zware, vermoeiende en zweterige bezigheid. Maar ze kunnen ook zeer plezierig zijn. Kijk maar naar dit voorstel :

We zetten de legertent op en maken er een gezellig kampje van. Er wordt gezorgd voor wat lekkers; zonder fatsoenlijk eten kan je immers niet werken. We zorgen voor een afwisseling tussen werken, beestjes en plantjes bekijken en een excursietje doen met de fiets.

Bovendien heeft 'onze Dolf' sinds zijn monitorkamp goede contacten met JNM-afdelingen van de Vlaamse Ardennen en Leievallei. Deze mensen zouden wel af willen komen !

Geef toe dit voorstel heeft alles in zich om er eens lekker tussenuit te zijn na de examens. Wat heb je nodig : voldoende verse sokken, een fiets, een gamel, een zeis of riek, een gitaar of vlierkazoo, een verrekijker, een dikke trui, je vlindernet (bont dikkopje !), een camouflagebroek (enkel den Bart), gidsen, slaapzak en bestek , ... en een gezond brokje humor.

Alles staat nog niet volledig op punt (d'examens hè !), maar bel me gerust op. Voor't eten weten we wel best wie er komt .

verantw. : Tom Verschraegen

*** woensdag 12 juli :**

BEEKONDERZOEK

Dit beekonderzoek zal zoals vorig jaar tevens georganiseerd worden voor de Grappelpas. We zullen dit jaar een Meerlesebeek onder de loupe nemen op zoek naar macro-invertebraten (muggelarven, eendagsvliegen, erwtemosseltjes, waterschorpioenen, bloedzuigers, ...) om zo de kwaliteit van de beek te kunnen bepalen.

meebrengen : schepnet, potjes, ...

afpraak : 14.00 aan de kerk te Meerle

verantw. : Tom Verschraegen

*** van maandag 24 juli tot zondag 30 juli :**

J.N.M. - KAMP TE NISMES

Hierover lees je alles verder in dit schitterende boekje . Wel kan ik nog vertellen dat we op een weide liggen zoals we nog nooit voorheen gehad hebben. Het ligt - zoals elk jaar al - naast een zuivere, kronkelende rivier: l' Eau Blanche. Op de weide staat daslook, orchideetjes, gulden sleutelbloem, het palmboompje ... en wie weet wat nog allemaal meer. Naast de weide ligt een grote vijver, die bekend is voor de ringslang (is niet giftig, hoor !). Daar zitten ook bijzonder zeldzame libellen op.

Tot slot nog voor onze grote groep vlinderfreaks : boven onze tenten zullen een heleboel 'botervliegen' fladderen : koninginpage, rotsvlinder, purperstreepparelmoevlinder, akkerparelmoevlinder, grote weerschijnvlinder, rouwmantel, ...

En ik ben niet zeker maar er zou ook wel eens een wild zwijntje aan onze gamellen kunnen komen snuffelen.

Wat moet je doen: je zo snel mogelijk inschrijven : zie verder in't Teutje.

Uw dinaars : Katrien, Ingrid, Tine, Wim, Dolf, Dimitri, Bart, Geert, Koen en Tom.

We zullen er allemaal zijn ! U komt toch ook !!!

* zaterdag 5 en zondag 6 augustus :

WEEKEND IN DE BONTE KLEPPER

Wie zin heeft om een prachtig natuurgebied te inventariseren op vlinders, sprinkhanen, libellen en andere ongewervelden, wie beheerswerken wil uitvoeren, vleermuizen wil determineren door middel van een bat-detector, 's nachts zoogdieren vallen wil gaan controleren, ... mag dit weekend te Rijkvorsel zeker niet missen.

Het is bovendien voor de meeste weer hoog tijd dat ze mekaar terug zien na't kamp. Dat is dan immers al vijf volle dagen geleden !

vertrek : zaterdag om 09.00 't lokaal (fiets)

aankomst : zondagnamiddag

opgeven : voor 1 augustus bij Koen Michielsens (tel. : 314.43.70)

meebrengen : slaapzak, slaapmatje, warme kledij, pillamp, gammel, bestek, verrekijker, gidsen,

* zondag 27 augustus :

OPRUIMACTIE E10-PUT

Het is reeds van '91 en '92 geleden dat we een opruimactie aan de E10-put hebben gehouden. Tijd dus voor een nieuwe opruimbeurt.

afspraak : 14.00 't lokaal (fiets)

DEADLINE BIETEUTJE : VRIJDAG 23 JUNI

Werken mee aan dit bieteutje :

Teksten : J.N.M. : Tine Swaenepoel, Dolf Michielsens, Koen Michielsens, Tom Verschraegen, Wim Verschraegen, Bart Adams, Ingrid Brosens

Wielewaal : Ria Boeren

Tekeningen : Jan Geerts (J.N.M.)

Lay-out : Wim Verschraegen (J.N.M.)

Jhm-Markvallei op zomerkamp in de VIROIN

DEEL 2

In de vorige Bieteut hebben we het vooral gehad over de streek rond de Viroin. Wat ons eigenlijk meer interesseert is de natuurrijkdom die we er zullen aantreffen als we op kamp zijn.

De Viroin : een paradijs voor plantenfreaks

Van de 1.460 nog voorkomende plantesoorten, komen er in de Viroin 870 soorten voor. Dit 59 % van de Belgische flora ! Zeer bekend is de streek voor de orchideeën. Er groeien namelijk 31 van de 45 belgische orchideeënsoorten. Hiervan zijn er 24 zeldzaam. Enkele soorten : *bijenorchis*, *hommelorchis*, *muggenororchis*, *vliegenorchis*, *poppenorchis*, *bokkenorchis*, *nachtorchis*, *aangebrande orchis*, Hopelijk kunnen we er nog enkele in bloei bewonderen.

Maar ook andere plantensoorten voelen zich hier thuis. Namen als *wildemans-kruid*, *kogelbloem*, *kruiptijm*, *voorjaarsganzerik*, *bloedooievaarsbek*, *maanvarentje* en *nardurus* zouden plantkundigen moeten doen kwijlen.

bokkenorchis

vliegenorchis

En dan mogen we de aanwezigheid van het palmboompje zeker niet vergeten (zie vorige Bieteut). Tijdens een (beperkte) inventarisatie in 1992 werd een stuk van de palmpjesberg gedaan. Men heeft toen 26 plantensoorten geïntroduceerd. In 1990 hebben ze op dezelfde stukken 39 soorten teruggevonden (met behulp van een kenner).

De Viroin : een
paradijs voor vlinders
en andere "vieze
beestjes"

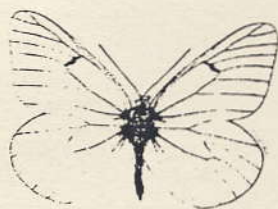
Niet alleen de plantenfreaks komen aan bod in de Viroin, maar ook de insectenliefhebber zal zich niet vervelen.

Op dezelfde plaats als waar de planten geïntroduceerd werden werden ook de slakken en de sprinkhanen geteld. Van de 117 nog voorkomende landslakken in België zijn er 87 vertegenwoordigd in de viroin. Van de 42

sprinkhanensoorten, komen er 31 in het gebied voor. Enkele zeldzame soorten zijn : *steppesprinkhaan*, *bosdoortje*, *duinsabelsprinkhaan*, *zoemertje*, *rosse sprinkhaan*, *lichtgroene sabelsprinkhaan*, *sikkelsprinkhaan*, *greppelsprinkhaan*, *zompsprinkhaan*, *schavertje* en *zaagsprinkhaan*.

Ook het belang van de Viroin voor vlinders is niet te vergeten. De Viroin is immers de rijkste vlinderstreek van België. Van de 107 nog voorkomende dagvlinders in België komen er 87 of 80 % van de Belgische soorten voor. De meest specifieke soorten zijn *kalkgraslanddikkopje*, *voorjaarspikkeldikkopje*, *dwergblauwtje*, *bleek blauwtje*, *steppeparemoervlinder*, *rotsvlinder*, *koningspage*, *dwergdikkopje*, *kommavlinder*, *moerasparemoervlinder*, *akkerparemoervlinder*, *duinparemoervlinder*, *adippevlinder*, *kleine weerschijnvlinder*, *grote ijsvogelvlinder*, *grote vos*, *rouwmantel*, *pruimepage*, *iepepage*, *sleutelbloemvlinder*, *boswitje*, *bont dikkopje*, *kaasjeskruidikkopje* en *groot geaderd witje*.

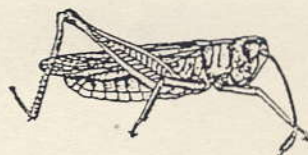
groot geaderd witje

rotsvlinder

rosse sprinkhaan

Tussen de honderden vlinders zal je zeker ook wel eens een libel of een juffer waarnemen, als het wat meezit.

Enkel vlinders, slakken en planten ????

Natuurlijk niet, maar als ik over alles wat in de Viroin voorkomt moet schrijven, dan gaat dit artikel nooit klaar geraken.

De Viroinvallei bevat heel wat verlaten steengroeven. Hierin kunnen we ontelbare hagedissen terugvinden. Van de 7 belgisch reptielen komen er 6 soorten voor, nl. Gladde slang, muurhagedis, levendbarende hagedis, adder, hazelworm en ringslang. Verder leven er 9 amfibieënsoorten. Laat je hierdoor echter niet afschrikken, ze haten immers JNM-kampen. Maar als rasechte jnm-ers zullen we ze wel vinden!

Ook zoogdieren komen in deze streek natuurlijk voor. Onder andere everzwijnen, edelherten, wilde katten, dassen, boom- en steenmarter, hazelmuis, ...

De vogelliefhebber gaat zeker ook niet voor niets mee op kamp naar de Viroin. Geelgors, roordborstapuit, nachtegaal, boomleeuwerik, orpheusspotvogel, grauwe klauwier, bergfluit, rode wouw, bonte vliegenvanger, ruigpootuil, zwarte specht, notekraker, hazelhoen, boomvalk, middelste bonte specht, kwartelkoning, draaihal, oehoe,

- bronnen : Euglena 1993, nr 1
 "De mooiste natuurreservaten van België" (Reader's Digest)
 "Wandel... en ontdek de mooiste natuurgebieden"
 "Dagvlinders van de Benelux"
 "les réserves naturelles du Viroin" (Ardenne et Gaume '91)

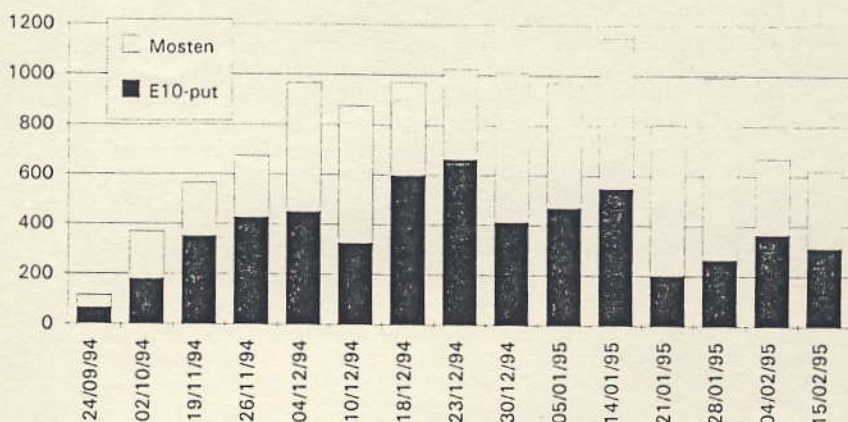
Mocht je nu nog twifelen dan kan ik je het kamp nog aanprijzen omwille van zijn enorme sfeer. Wat is er plezanter dan 's avonds bij het gitaargetokkel van Tom wat te zingen. Of je krachten te meten op een kletsnatte commandotocht van den Bart. Of gewoon eens 6 dagen midden in de natuur te leven.

Zo, als je nu nog niet overtuigd bent om mee te gaan naar de Viroin, dan denk ik niet dat daar nog iemand in zal lukken. Schrijf je als de bliksem in. Hoe dat moet vind je ergens anders in deze Bieteut.

*Koen Michielssen
Wim Verschraegen*

Waterwildtelling: winter 1994 - 1995 E10-put - De Mosten

De afgelopen winterperiode werd aan de E10-put op 38 getelde dagen 10.576 overwinterende vogels geteld. Dit betekent dat er tijdens de periode van 24 september tot eind februari er gemiddeld 278 vogels per teldag aanwezig waren. Aan de Mosten werden er op 29 teldagen 9.100 vogels of een gemiddelde van 313 watervogels per teldag waargenomen.

Op bovenstaande grafiek zien we het totaal aantal overwinterende vogels op beide plassen (wanneer zowel aan de Mosten als aan de E10-put werd geteld). De grootste aantallen zijn aanwezig van begin december tot eind januari. Er zitten dan op beide plaatsen samen ongeveer 1.000 vogels.

Waargenomen soorten :

Er werden enkel aan de E10-put bergeenden waargenomen. Op 5/11 waren dit 2 expl. en op 4/1 1 expl.

Aalscholvers werden regelmatig aan beide plassen opgemerkt. Aan de E10-put ging het telkens om 1 expl. terwijl aan de Mosten regelmatig 4 à 5 aalscholvers al zonnend aan de kant te zien waren. Op 11/2 werden er 10 individuen geteld. Het betreft hier hoogstwaarschijnlijk zwervende vogels van de Volharding te Rijkvorsel.

Futen werden regelmatig waargenomen. Een maximum van 10 futen werd op 18/1 opgemerkt aan de E10-put en 11 individuen op 4/1 aan de Mosten. Er werd geen roodhalsfuut gezien zoals de vorige winter, wel werd op 18/3 een geoorde fuut opgemerkt aan de E10-put.

Er werden op 22/2 aan de E10-put 2 grijske gansen gezien en op 26/11 1 grijske gans aan de Mosten. Er zaten ook 2 nielgansen op de E10-put op 3/12.

Enkel aan de Mosten werden grote zaagbekken gezien. Dit waren 1 expl. op 14/1 en 2 expl. op 28/1.

Krakeenden waren te gast aan de Mosten (1 expl. op 10/12) en aan de E10-put (2 expl. op 18/3).

Een maximum van 104 kuifeenden werd aan de Mosten geteld op 30/12. Dit waren er meer dan in de winter '93-'94 (94 expl.) en de winter '92-'93 (98 expl.) maar minder dan tijdens de winter '91-'92 (157 expl.).

Meerkoeten zijn steeds in grote getale aan te treffen aan de E10-put. Deze zijn vaak in de achterliggende weilanden aan het foerageren. Een maximaantal werd bereikt op 18/12 met 152 expl. Dit zijn er heel wat meer dan die men aan de Mosten te zien krijgt (max. 45 expl. op 15/1).

Een opmerkelijke vaststelling is de grote groepen pijlstaarteenden die de laatste 2 jaar te gast zijn aan de Mosten. Dit jaar werd een nieuw recordaantal bereikt met 156 pijlstaarteenden op 28/1. Tijdens de winter '93-'94 werden er max. 56 individuen geteld. Tijdens de voorgaande jaren waren er slechts 4 expl. aanwezig. De E10-put herbergt heel wat minder van deze pijlstaarteenden met 1 expl. op 12/10, 2 expl. op 26/11 en 2 expl. op 18/1.

Enkel aan de Mosten werden slobeenden gezien (3 expl. op 22/2).

Smienten werden regelmatig op beide plassen in kleine aantallen opgemerkt. Zo waren er aan de E10-put 6 smienten aanwezig op 26/11 en aan de Mosten 4 smienten op 28/1.

Een maximaantal tafeleenden aan de E10-put werd bereikt op 21/12 met 121 expl. Dit waren er meer dan de voorgaande winters met 83 expl. tijdens de winter '93-'94, 60 expl. tijdens de winter '92-'93 en 115 tafeleenden tijdens de winter '91-'92. De Mosten moet het steeds met lagere aantallen stellen. Zo werden er 21 tafeleenden geteld op 23/12.

In tegentelling met Meerkoeten die tijdens de winter grote waterplassen opzoeken, overwinteren waterhoenen vaak op kleinere plasjes en beekjes. Vandaar ook dat deze steeds in kleine aantallen voorkomen op de 2 putten met max. 5 waterhoenen aan de Mosten en 10 waterhoenen aan de E10-put.

De grootste groep overwinterende watervogels zijn uiteraard de wilde eenden. Hiervan werden de maximaantallen bereikt aan de Mosten op 15/1 met 579 individuen en aan de E10-put op 23/12 met 477 eenden.

zomertaling

wintertaling

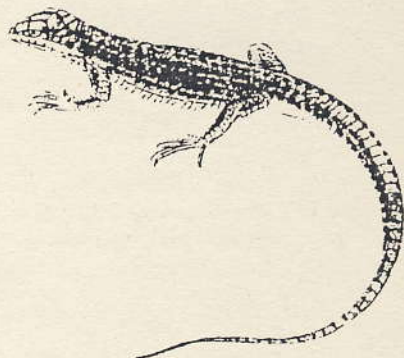
Enkel aan de E10-put werden wintertalingen geteld met een max. van 8 expl. op 24/9. Op 18/3 waren er 3 zomertalingen op dezelfde put aanwezig.

Tot slot wil ik hierbij Bart Hoeymans bedanken die bijna alle tellingen heeft verricht op beide plassen.

Wim Verschraegen

ZOEKTOCHT NAAR DE HAGEDIS

Er komen in Rijkeworsel en Hoogstraten zeker nog hagedissen voor. Aan de Kievitsheide, Wortel-Kolonie of den Elsakker moeten er zeker nog zitten. Maar dit zijn niet de enige gebiedjes. Als alle Bieteullezers op hun wandelingen waakzaam zijn voor deze diertjes kunnen we een beter beeld krijgen van de verspreiding in onze regio.

Beschrijving

De hagedis die bij ons nog voorkomt is de levendbarende hagedis (*Lacerta vivipera*). Deze naam heeft hij gekregen omdat deze soort geen eitjes legt zoals de meeste reptielen, maar zijn nakomelingen levend op de aarde zet.

De levendbarende hagedis is een kleine bruine hagedis met donkere vlekken. De totale lengte is maximaal 18 cm. Waarvan 12 cm door de staart wordt ingenomen.

De levendbarende hagedis is een koudbloedig dier. Dit wil zeggen dat hij zich slechts kan verwarmen met andere energiebronnen zoals de zon. Om te kunnen jagen op spinnen, hooiwagens, vliegen, cicaden of wantsen moet de hagedis opgewarmd zijn. Daarom kan je hagedissen al van 's ochtends vroeg in de zon zien liggen. Hier kan de temperatuur van het lichaam opklimmen van 15°C naar 32 °C (Avery en McArdle, 1973).

Biotoop

Als we in onze streek hagedissen gaan zoeken moeten we dus warme, zonnige plekjes gaan zoeken. Plaatsen die fel afkoelen door de wind worden door hagedissen gemedend. Je kan best gaan zoeken op open plekken in het bos, waar de hagedissen vaak op boomstammen liggen te zonnen of anderzijds op zonnige hopen met steenslag (hier kunnen ze ook gemakkelijk vluchten).

Waarnemer
Datum
Plaats: - gemeente: - deelgemeente: - toponiem:
landschap o bos o naaldbos o loofbos o houtkant o heide o kerkhof o ruïne o andere
substraat o zandgrond o steenhoop, muur

Nog enkele weetjes:

- * het hagedisvrouwtje zal gemiddeld 7-8 jongen baren
- * de jongeren worden geboren in een leerachtige eischaal, maar gaan onmiddellijk of hoogstens na enkele dagen (Smith, 1951) uitkomen (= ovovivipaar)
- * de jongen meten bij de geboorte slechts 2cm
- * de hagedis vervelt elk jaar vier tot zeven keer

Tom Verschraegen

Tijdens de V.B.W.G.-vergadering hebben we besloten om tijdens de zomermaanden een berm aan de E10-put te inventariseren op ongewervelden. We zullen dan gewapend met netjes, potjes, loupes, tabellen en boeken den berm induiken en trachten zoveel mogelijk van al wat er graaft, kruipt, springt en vliegt op naam te brengen en te noteren. Deze beminventarisaties zullen plaatsvinden op 5 juni, 8 juli, ... augustus en 10 september. Wie zin heeft om eens mee te inventariseren (je hoeft absoluut niet over een grote kennis te beschikken) mag me steeds contacteren !

Waarnemingsboekjes voor dagvlinders en sprinkhanen zijn ook steeds bij mij te bekomen.

Wim Verschraegen

STOP VOOR HET ORANJETIPJE

De Vlinderwerkgroep V.Z.W start dit voorjaar een nieuw project, nl. 'Stop voor het oranjetipje'. Het is de bedoeling om alle oranjetipjes die je zie vliegen te noteren (plaats, datum, aantal). Oranjetipjes zijn voorjaarsvlindertjes die voorkomen op vochtige hooilanden in de buurt van bossen en struwelen en vliegen van midden april tot midden juni.

Vochtige hooilanden zijn noodzakelijk voor de waardplant van de rupsen, nl. de pinksterbloem. Vele van deze pinksterbloemweiden zijn echter door drainage verdwenen. Een tweede voorwaarde is de nabijheid van een houtkant, struweel of een bosrand. De eitjes worden gelegd op de bloemsteeltjes van pinksterbloem. Na 5 dagen komen de rupsjes uit het ei waarna zij zich aanvankelijk met de jonge vruchtjes voeden. Na 16 dagen trekken de rupsjes naar de houtkant, stuweel of bosrand om daar tot de typische gordelpop te verpoppen. Het oranjetipje blijft in poptoestand 320 tot 340 dagen om zo in het volgende voorjaar te verschijnen (sommige herhalen deze diapauze nog met 1 jaar)

Het oranjetipje is een goede indicator van vochtige hooilanden en zoomvegetaties enerzijds en als graadmeter voor het gevoerde beheer anderzijds.

Het mannetje is gemakkelijk te herkennen aan zijn oranje vleugelpuntjes. Het vrouwtje bezit deze opvallende oranje tekening niet maar bezit zoals het mannetje ook een gemarmerde onderzijde van de achtervleugels.

Aangezien het oranjetipje een zeer gemakkelijk te herkennen soort is, willen we met de V.B.W.G. een oproep doen aan iedere J.N.M.-er en wielewaler om elk oranjetipje te noteren die hij of zij ziet vliegen. (dit hoeft niet op speciale waarnemingsblaadjes).

De gegevens worden voor 1 juni verwacht bij Wim Verschraegen !

In de klassieke sprookjes zijn padden vieze, gluiperige en boosaardige gedochten, die steeds weer geassocieerd worden met het Kwaad. Hierdoor wordt deze beestjes wel oneer aangedaan. Het zijn interessante dieren, met een op z'n minst interessante geschiedenis. Ze behoren tot de amfibieën, en dat zijn de eerste levende wezens die vanuit het water aan land kropen. Vandaag herinnert hun gedrag nog steeds aan die periode van toen. In het voorjaar worden duizenden padden gedreven naar hun "lievelingswater", om er eitjes te leggen.

Dit gaat gepaard met een werkelijk massale paddentrek. Vooral op zacht regenachtige avonden, met een temperatuur van 5 à 10 °C., kan het gaan om honderden exemplaren op een bepaalde plaats. Het probleem voor de padden is dat er meestal een menselijke hindernis, meestal een autoweg, tussen het winterkwartier en de voortplantingsplas ligt.

Padden zijn verschrikkelijk traag, en ze hebben de gewoonte om even te rusten na een korte verplaatsing. Ze komen uit hun winterslaap en hebben nog niets gegeten. Bovendien zoeken ze een partner, zodat ze zich moeten tonen en een brede autoweg is daarvoor een geschikte plaats. Daarbij komt nog, dat de vrouwtjespadden die al een partner hebben, deze op de rug dragen, en dit is voor hen nog eens een extra belasting.

Dit leidt tot de helaas overbekende taferelen van dode padden op de openbare weg. Om dit te vermijden, worden acties ondernomen. Men plaatst naast het dodelijke beton plastiek, fijnmalig gaas of draad. Op regelmatige afstanden worden emmers in de grond gegraven. De padden lopen tegen de hindernis en zoeken een uitweg. Bij al dat ijverig zoekwerk, vallen ze vroeg of laat in één van de emmers. Die emmers worden dan door natuurliefhebbers gecontroleerd, en de padden die in de emmers zitten, worden veilig overgebracht. Hierdoor worden erg veel padden gered. Bij de meeste overzetplaatsen kan je de juiste getallen van overgezette padden lezen. Ook in Hoogstraten en Rijkevorsel zijn er zulke plaatsen. Spijtig genoeg zijn er nog steeds belachelijke idioten, die het nodig vinden de emmers leeg te roven, voordat de natuurliefhebbers arriveren. Dat zal wel ongelooflijk 'cool' zijn, zeker... Paddenoverzetacties zijn een zeer goede zaak, maar we mogen niet vergeten, dat de amfibieën ook op andere punten worden bedreigd, door de verregaande watervervuiling en het verdwijnen van waardevolle voortplantingsplassen. Laten we hopen dat hieraan spoedig wat gedaan wordt...

B.A.

*"Mij spreekt de blomme een tale
mij is het kruid beleefd
mij groet het altemale
dat God geschapen heeft!*

*Wat hangt daar te praten
aan de blomme, o bruine bie,
waarop, waaruit, waarover
ik u ronken hore en zie ?*

*Gij zijt er met uw' neuze en
met uw' tonge al ingegaan:
Gij hebt er aan geroken
en van alles aan gedaan..." (Guido Gezelle)*

Het bijenvolk is een sociale leefgemeenschap, die bestaat uit één koningin, een heel groot aantal werkbijen en een veel kleiner aantal mannetjes, de darren, die er alleen maar in de zomer zijn. Bijen wonen in raten, die in het wild in een holle boom, een holte in een muur, enz. worden gebouwd.

Je weet waarschijnlijk wel dat bijen nu gewoonlijk in een bijenkast of -korf zijn ondergebracht door de mens. Deze tekst wil echter wat licht scheppen in het oorspronkelijke leven van de wilde bij, en slechts af en toe wijzen op de (kleine) verschillen met bijen uit kasten of korven.

De koningin

De koningin, ook wel "moer" genoemd, is het enige volwaardige insekt in het volk. Zij legt de eitjes, waaruit de jonge bijen worden geboren en dat kunnen er in het volle seizoen (de maanden juni en juli) wel 1600 per etmaal zijn. Ze begint met het leggen echter al in januari-februari, vlak na de winterslaap. Als er geen koningin is in het volk, komen er ook geen jonge bijen en gaat het volk zal snel ten gronde. Een werkbij leeft immers maar ongeveer zes weken, en in de zomermaanden zijn er in een bijenvolk wel 50- tot 60.000 werkbijen; er moeten dan ook veel jonge bijtjes worden geboren om de bijen op hetzelfde aantal te houden.

Werkbijen

Werkbijen zijn ook vrouwelijke bijen, net als de koningin, maar als gevolg van de samenstelling van het voedsel dat zij, toen ze nog larven waren, hebben gekregen, zijn hun eierstokken niet ontwikkeld, en zijn ze dus onvruchtbaar gebleven.

Zodoende is er bij de bijen een heel praktische werkverdeling. De koningin legt de eitjes, en doet niks anders! Ze wordt door de werkbijen gevoerd en schoon gehouden. Al het andere werk doen de werkbijen. Om te beginnen moeten er raten worden gebouwd. Dat gebeurt met was, die de werkbijen afscheiden uit acht waskliertjes, die aan de buikzijde van het achterlijf liggen. Van de erg kleine wasschubbetjes, die deze klieren afscheiden, worden raten gebouwd met zeshoekige celletjes. Die zijn allemaal even groot en passen precies in elkaar. Het is in deze celletjes, dat de koningin de eitjes legt.

(Een deel van de raten wordt gebruikt, om de honing en het stuifmeel op te bergen, dat de werkbijen uit de bloemen halen. Overigens gebeurt juist daardoor de voor vele planten nodige kruisbestuiving.)

De broedtemperatuur wordt constant gehouden op 35 °C. Uit de eitjes komen na drie dagen larven, die zich na negen dagen verpoppen. In die zes dagen verorberen zij enorme hoeveelheden voedsel. Voor dat voedsel zorgen de jonge bijen die nog geen drie weken oud zijn. Ze voeden de larven met een melkachtige stof, die door de "kopklieren" van de voedsterbijen wordt afgescheiden. Als de larven zich gaan verpoppen moet er een wasdekseltje over de cel worden gemaakt, alweer door die werkbijen.

Zij staan ook in voor de schoonmaak van de bijenkast. Bijen zijn erg zindelijk en alles wat niet in de bijenkast thuishoort, wordt naar buiten gesleept.

Maar zodra ze drie weken oud zijn is het voornaamste werk van de werkbijen natuurlijk het verzamelen van nectar. --> zie verder onder "Honing"

Darren

Darren, zoals gezegd de mannelijke bijen, zijn er alleen van ongeveer het verschijnen van deze Bieteut tot zowat half augustus.

Een dar wordt geboren uit een onbevucht ei, door de koningin gelegd in cellen die groter zijn dan die voor de werkbijen. De imker noemt die darrecellen dan ook "grof werk". Een dar heeft dus geen vader, maar wel een grootvader, nl. de dar waarmee de koningin heeft gepaard.

De voornaamste taak van darren is het bevruchten van de jonge koninginnen, om de soort in stand te houden.

Bijenzwermen

In mei en juni worden in een bijenvolk enkele jonge koninginnen geboren uit eieren die door de koningin in speciale ovale cellen, de zgn. "moerdoppen" gelegd. (Hier grijpt de imker meestal in). Dit is een teken dat het volk zich gaat delen, het volk gaat zwermen in een bijenzwerm. Het is niet zo dat daarin alle bijen uit een volk zitten. Het is een vorm van vermeerdering van de soort, zoals alle dieren zich vermenigvuldigen door het krijgen van jongen.

Een deel van de bijen gaat met de oude koningin weg, om zich als zelfstandig volk te vestigen. Die zwerm verzamelt zich aan een tak of iets dergelijks - een bekend tafereel voor de meesten onder ons. Als de zwerm zich aan een huis vestigt, wordt meestal aan een imker gevraagd die zwerm te komen halen.

Dikwijls gaan van het oude volk nog een paar zwermen af met één of meer onbevuchte koninginnen, de "nazwermen". Vooraleer zo'n nazwerm een volwaardig volk kan worden, moet eerst de koningin worden bevrucht. Daarom paart ze in de lucht met wel 5 tot 10 darren tijdens de "bruidsvluchten". De zaadcellen neemt zij op en zo kan ze gedurende heel haar leven bevruchte eitjes leggen. Ze kan echter ook onbevuchte eitjes leggen, waaruit -zie boven- de darren ontstaan.

Honing

Werkbijen hebben een geweldig oriënteringsvermogen. Als ze drie weken oud zijn, prenten ze zich het vlieggat goed in het geheugen, en vliegen dan de wijde wereld in, op zoek naar nectar. Ze vliegen tot op drie kilometer van hun "huis". Ze kunnen vanop die afstand nog rechtstreeks naar het vlieggat terugvliegen. Ze doen dat zo precies, dat als je de bijenkast of -korf een klein beetje draait, de bijen naast het gat vliegen, en dat dan opnieuw moeten zoeken.

De nectar die de bij uit bloemen opzuigt, wordt in de honingblaas naar huis gebracht en daar tijdelijk in een celletje opgeborgen. Tussen de honingblaas en de maag bevindt zich een klein ventiel. Daardoor kan de bij wel nectar uit de honingblaas doorlaten naar de maag, maar het ventiel verhindert dat iets van de maaginhoud in de honingblaas kan komen.

Deze nectar ondergaat heel wat bewerkingen en dan wordt hij honing. Er moet door de bijen heel wat water aan onttrokken worden en er worden ook stoffen uit het bijelichaam aan toegevoegd.

Om de honing van bijen uit korven of kasten te oogsten, neemt een imker de honingraten uit de zgn. "honingkamer". Meestal oogst men alleen de rijpe honing, d.w.z. honing die in de cel van de raat afgedekt is met een wasdekseltje. Deze honing mag niet meer dan +/- 20 % water bevatten. Hij kan jaren goed blijven.

De imker wil over het algemeen vloeibare honing. Daarom haalt de imker de wasdekseltjes af de honing, en slingert de honing uit de raten in een "honingslinger", een soort centrifuge. Hierna wordt de honing nog gezeefd om eventueel meegeslingerde wasdeeltjes eruit te halen.

Honing kan erg verschillen in kleur en smaak. Zo is honing van de acacia- of klaverbloesem heel licht, en die van heide heel donker.

Honing heeft heel wat goede eigenschappen. Bij keelpijn en verkoudheden werkt hij verzachtend. Hij helpt ook tegen slapeloosheid. Natuurlijk is honing geen geneesmiddel, maar het is wel een hoogwaardig voedsel.

En des winters ?

In het najaar stopt de koningin met het leggen van eieren. Het volk trekt zich dan terug in een bolvorm op de raten voor de winterrust. Die overwinterende bijen worden natuurlijk veel ouder dan de bijen uit de zomer, die zoals al vermeld zes weken leven. De overwinterende bijen worden in september/oktober geboren en leven tot ongeveer eind maart.

De bijen leven in de winter van de honing die ze in de zomer hebben bijeengekregen. Ze moeten eten, omdat ze geen echte winterslaap houden, en omdat ze een temperatuur van 10 à 15 °C willen behouden, ook als het buiten vriest.

De rol van bijen in de instandhouding van de natuur

Door het ingrijpen van de mens in de natuurlijke (sic) gang van zaken, is een groot aantal soorten wilde insecten uitgeroeid of toch erg uitgedund. Deze diertjes speelden echter een belangrijke rol bij het in stand houden van de wilde flora.

De bij kan dan ook een grote bijdrage leveren om de verdere verdwijning van bloemen en planten tegen te gaan. Van een grotere verspreiding van de flora profiteren ook de dieren, vooral vogels, die leven van zaden en bessen.

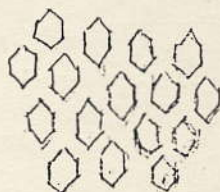
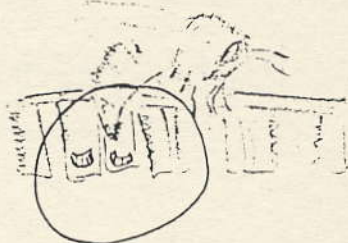
Tot slot moet er nog wel vermeld worden dat van de bijen nog lang niet alles geweten is. Bovendien is het verschijnsel bestuiving door insecten en de rol van de bij in de moderne land- en tuinbouw ook erg interessant. Maar dat is weer een ander verhaal ...

B.A.

Bronnen: *Lesnota bij voordracht over "De wonderde wereld van de bij", VG, Heischuur Oud-Turnhout, 1987

*OBERLANDER, Gerhard, De wereld van de bijen, de Vries-Brouwers, Antwerpen, 1978

" Van de erg kleine wasschubbetjes, die deze kliere afscheiden, worden raten gebouwd met zeshoekige celletjes. Die zijn allemaal even groot en passen precies in elkaar. Het is in deze celletjes dat de koningin de eitjes legt."

"...en het stuifmeel op te bergen, dat de werkbijen uit de bloemen halen."

DE AARDE: de planeet waar wij als mens ZIJN

De aarde vormt een eenheid maar dat kan niet worden gezegd van de wereld waarin wij leven.

Wij hangen allen af van die ene biosfeer om in leven te blijven, en toch zien we elke gemeenschap, elk land probeert te overleven en eigenlijk ook welvaart nastreeft zonder zich druk te maken over mogelijke gevolgen voor de anderen - de volgende generatie. 'Wij hebben te verleven.....' en dan ...na wij??? Zo zijn er landen die de natuurlijke rijkdommen van moeder Aarde zo snel verbruiken dat er voor de komende generaties niet veel zal overblijven. De grote meerderheid der landen gebruikt echter veel te weinig grondstoffen en wordt dan ook voortdurend geconfronteerd met honger, armoede, ziekten en hoge sterftecijfers.

Toch werd er een zekere vooruitgang geboekt. In de meeste landen kunnen de kinderen die nu worden geboren, rekenen op een langer leven en een betere opvoeding dan hun ouders. Bovendien mogen die jongeren vaak ook hopen op een betere levensstandaard. Deze vooruitgang is hoopgevend in het licht van de verbeteringen die ons vroeger falen om van deze aarde een veiliger en gezonder thuis te maken voor onszelf en voor hen die na ons komen.

De mislukkingen van vroeger die we moeten proberen te verhelpen, zijn het gevolg van de armoede maar ook van de kortzichtige manier waarop we vaak welvaart hebben nagestreefd. Heel wat landen zitten immers gevangen in een vicieuze, neerwaartse spiraal: de armen worden ertoe verplicht hun milieu leeg te roven om op korte termijn te kunnen overleven en deze milieuaantasting maakt hen opnieuw armer waardoor hun levenskansen en die van de volgende generatie nog problematischer worden.

Zo blijkt welvaart in bepaalde delen van de wereld heel fragiel, want deze is gebaseerd op landbouw, ontginning en industriële activiteiten die enkel op korte termijn voor winst en welvaart kunnen zorgen.

Er zijn beschavingen die in het verleden met gelijksoortige problemen werden geconfronteerd en hun trieste ruïnes tonen ons vaak dat ze eraan tenonder gingen. Toch waren de milieuproblemen daar van plaatselijke aard. Tegenwoordig echter wordt de schaal van onze beslissingen in de natuur zo snel groter dat ook de fysische gevolgen van onze beslissingen grensoverschrijdend worden. Ook de groeiende economische interactie tussen de landen bijvoorbeeld versterkt de gevolgen van nationaal genomen maatregelen. Terwijl economie en ecologie ons in steeds kleinmaziger netten verbinden. Zo zijn er vandaag heel wat streken die onherstelbare schade aan het menselijk milieu moeten ervaren en dus ook de basis van alle menselijke ontwikkeling bedreigd zien.

uit: het rapport van de universele commissie voor milieu en ontwikkeling.

TWAALF DAPPERE FIETTERS, DIE WAREN EENS OP TOCHT. EENTJE WERD ER ...

of het verslag van de weidevogeltocht

Zondag 9 april om 9 uur 's morgens stonden slechts 9 fietsers, gewapend met hun verrekijkers, in de K. Boomstraat. Is 9 uur dan echt zó vroeg of moeten we speculaties als "zwaar uitgeweest" dan toch geloven.

NEGEN DAPPERE FIETTERS, DIE FIETSTEN DOOR DE KOU...

Onder aanvoering van Jef en Geert reden Feel, Wim, Bart, Koen, Ingrid, Inge en Jorn richting Rijkevorsel. Een eerste halte waren de vennetjes aan de Hees (*de trektellers hadden al heimwee naar deze streek*). De baltsende grutto's kregen enige aandacht, maar de meeste bewondering ging toch uit naar de lokale mestbergen.

Vandaar reden we verder naar Laboureur (St. Lenaarts). Nog drie ochtendmensen kwamen ons vergezellen. Ze (Jan, Katrien en Herman) konden ondervinden dat maisakkers niet geschikt zijn als fietspad.

... TOEN WAREN WE AL MET TWAALF...

Vermeldenswaardig was hier ook de professionele verovering van een zakje vol kieviteieren door Jef. Sommige jnm-ers droomden al van "konijnmeijpruime", wat voor hen flink tegenviel. Terwijl wij mini-vliegtuigjes-op-afstandsbediening bewonderden, reed den Bart terug naar Veussel.

... TOEN WAREN WE NOG MET ELF!

Onder het motto "ken uw eigen streek" werd aan enkelen uitgelegd dat we niet één of ander chemisch fabriek passeerden, maar de opslagplaats van Distrigas (*"de geiz" voor mensen van de streek*).

Aan de E19-put werd door de jnm de stabiliteit van de oever getest (door op het randje te gaan staan en zitten). Tot spijt van de wiewalers waren de jnm-ers (nog) niet zwaar genoeg. We merkten hier ook het kadaver op van een vogel. Dit lokte spontane woordspelingen uit als vrese-LIJK, moeie-LIJK, niet gemakke-LIJK, TISJ EEN HOBBY, verschrikke-LIJK, enz. Uiteindelijk wist Wim de juiste oplossing, namelijk een **meerkoet-LIJK**.

Na nog enig gepalaver over TGV's, stapten we weer op ons stalen ros. Enkele minuten later reden Geert en Ingrid naar links, de rest verkoos rechts, dus...

TOEN WAREN WE NOG MET NEGEN.

Nadat Jef nog wat eten voor de familie Verschraegen bijeenraapte (*n.v.d.r. een dode grutto voor den Tom*) moest ook de Feel ons verlaten. Hij werd belast met het uitbroeden van de eieren.

...TOEN WAREN WE NOG MET ACHT.

Omdat de zon aangaf dat het bijna middag was, reden we terug richting Hoogstraten. In de Minderhoutsestraat verlieten Wim en Inge ons. In deze (achter)buurt speelden we ook Katrien en Herman kwijt. Waar juist weet ik niet meer, maar in Hoogstraten-city...

TOEN WAREN ER NOG MAAR VIER

Ter hoogte van de Cahier nam ook Jef afscheid (*geen verkeerd beeld vormen van deze brave ambtenaar: hij fietste naar de 's Boschstraat*). En aan de kerk fietste Jorn naar het verre Merksplas.

...TOEN WAREN ZE NOG MET TWEE

En aan de Loenhoutseweg spitsen ook de wegen der dappersten onder de jnm-ers (*bescheidenheid siert ...*).

...EN TOEN ?

Toen bleven enkel nog de lijst met waarnemingen over. Voor zij die de tocht gemist hebben, volgt hier een kort overzichtje:
bergeend, boerenwauw, geelgors, grutto, huiswauw, kievit, meerkoet, mijlgans, oeverwauw, pijlstaart, tapuit, torenvalk, veldleeuwerik, watersnip, winterkoning, witte kwik en wulp.

Koen M.

de Pastinaker

Natuur- en Dierwereld

LENTÉ

- * Tijd voor sapvasten ; diverse soorten
- * Diverse soorten honing, kruiden, enz...
- * Samengestelde kruidenthee's

Vrijheid 86, 2320 Hoogstraten

Werkkamp 'De Liereman' 27/2-3/3

Met ons vieren van Markvallei (Dimi, Sarah, Zulma en ikzelf) kwamen we tegen de middag aan in de Liereman. Aangezien er nog geen eten voorzien was, kregen we een korte rondleiding door Charels bos. (Charel Grillet zal de congressangers en Ecoverproduktgebruikers wel bekend zijn)

Daarna togen we maar aan het werk. Wie bij ons al eens beheerswerken heeft uitgevoerd kent het zeisen en het hooien op bepaalde tijdstippen van het jaar. In de Liereman, waar men een ander doel nastreeft dan wij in onze Halse Beemden, bestaat het werken uit het te lijf gaan van bestaande sparre- en dennebossen en oprukkende berkebosjes met behulp van kettingzagen en bijlen, waarna alle gevelde stammen dienen weggesleept te worden (hetgeen wij zowat een hele week gedaan hebben). Nog is het niet gedaan: om de oorspronkelijke heide- en gagelbegroeiing een kans te geven moet de grond verarmd worden. Dit wordt bereikt door regelmatig te plaggen, een zwaar en vuil werkje waarmee de Taxandrianen nu waarschijnlijk zoet gehouden worden.

Natuurlijk deden we ook nog wat anders dan werken natuurlijk. Buiten de gewone pauzes tijdens het werken zelf (als er ineens een sneeuwstorm losbarst bijvoorbeeld) hadden we de avonden voor ons alleen. De eerste avond had de Koen (nog zo'n bosmens) ons uitgenodigd om bij te komen eten, wat ons Sarah niet zo beviel, aangezien zij net voor de voeten van de pas uit vakantie terugkerende Charel overgaf.

De volgende avond bereidde de Charel ons eten, hetgeen al beter in de smaak viel. En terwijl de anderen padden gingen overzetten, hield ik de "Wum" gezelschap. Wim de Netelander was zo slim geweest in zijn voet te kappen en met 4 draadjes in je voet kan je natuurlijk niet meer zo veel gaan, laat staan werken.

's Woensdags probeerde ik te koken, maar ik verkeerde mij op de peperpot, waardoor de puree grijs zag en mijn kookreputatie plots een pikant smaakje heeft gekregen. Tom, Bram en Stijn waren zo slim geweest pas na het avondeten aan te komen en met Toms gitaarspel en zelfgemaakte vruchtenwijn maakten we er een gezellig zangavondje van.

De volgende dag mocht Dimitri zijn kookkunsten demonstreren en ik moet zeggen dat hij het er beter van afbracht dan ik ('t was dus lekker). En ook deze avond zongen we ons doorheen het Barbertje. Den Tom was weg maar hij had zijn gitaar achtergelaten, dus...

Vrijdag kregen we in de Liereman de hulp van een dertigtal schooljongens en -meisjes (iets wat bij ons zeker nooit zou lukken volgens mij). Ze hielpen ons de bomen te verslepen en het klein hout te verbranden (het groot hout wordt als brandhout verkocht). Tegen de middag begonnen we onze rommel op te ruimen zodat we tegen 5 uur klaar waren om terug huiswaarts te keren.

Dolf Michiels

PIEP - HOEKJE

Hoi Piepers,

Pasen is voorbij, de eerste echte PIEP-activiteit is al achter de rug, evenals de tweede.

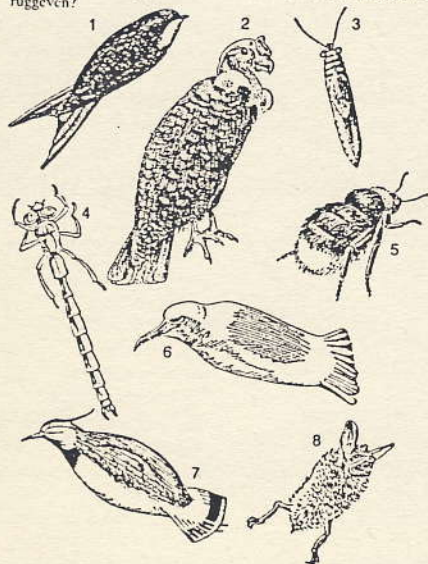
Als jullie dit lezen is het grootste deel van de oudere JNM-ers al druk aan het blokken voor de naderende examens. Duimen dus! Zij die in mei of in juni verjaren: alvast een dikke proficiat en viere maar!!! Concreet zijn dat Meintje Michiels (25/5) en Joris Matheusen (16/6). We zullen aan jullie denken!

Als jullie zin hebben, kunnen jullie je kennis van de dierenwereld testen met de volgende raadseltjes. De oplossingen staan elders in dit Bietuutje. Wie zoekt die vindt en... succes!

Tine

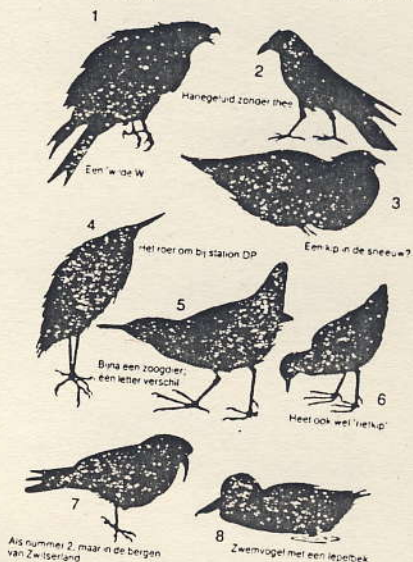
Vleugels

Het zijn niet alleen vogels die kunnen vliegen. De hier afgebeelde dieren kunnen niet vliegen omdat zij hun vleugels hebben verloren. Kun je de dieren noemen en ze hun vleugels teruggeven?

Vogelsilhouetten

Soms zie je van een vogel alleen maar de omteck of een zwart silhouet. Kun je met de 'verborgen' omschrijvingen hun naam aan de weet komen?

Hier zie je een fijn stelletje vleugels. Kun jij zeggen bij welk dier ze horen? Doe het maar op je gemak.

Oplossingen

Vleugels:

- 1i. gierzwaluw
- 2e. condor
- 3h. vlinder
- 4d. libel
- 5j. bij
- 6g. albatros
- 7a. kievit
- 8c. vleermuis
- 9b. struisvogel
- 10f. sprinkhaan

Vogelsilhouetten:

- 1. wouw
- 2. kraai
- 3. sneeuwhoen
- 4. roerdomp
- 5. waterral
- 6. waterhoen
- 7. Alpenkraai
- 8. slobbeend

J.N.M. - Kamp in de Viroinval (Nismes)

<u>vertrek</u>	:	maandagmorgen 24 juli (rond 08.00) station van Turnhout
<u>terugkomst</u>	:	zondagavond 30 juli (rond 19.00) station van Turnhout
<u>vervoer</u>	:	trein tot station Mariembourg (= 3 km van kampplaats)
<u>inschrijven</u>	:	door overschrijving van 2.500 BEF VOOR 1 JULI op rek.nr. 646-2201551-53 o.n.v. J.N.M. - Markvallei, Minderhoutsestraat 125, 2322 Hoogstraten

*Na betaling ontvang je nog een brief met praktische informatie
(exacte vertrek en aankomstuur, wat meebrengen, ...)*

J.N.M.-afdelingsnieuws

1. Nieuwe leden

Elia Vermander	Meerleseweg 74 A	Meer
Laetitia Vermander	Meerleseweg 74 A	Meer

Geboortes

Onze Wielewaal breidt uit ...

Bastiaan is het tweede kindje van Sonja Gorrens en Jos Vanneylen

Wesley is de eerstgeborene bij Marleen van Maldegem en Eric Meyvis

Wielewaal en JNM wensen hen van harte proficiat toe.

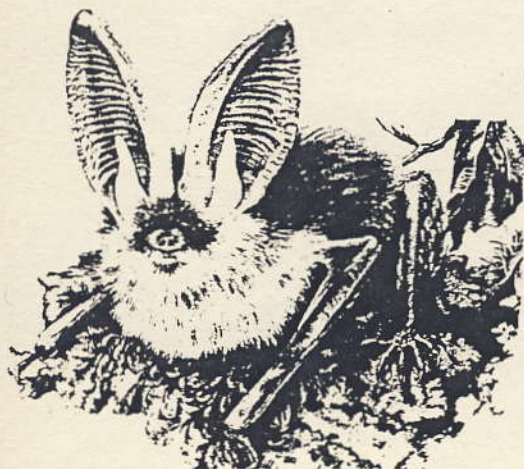

DATUM	SOORT	AANT	PLAATS	U.T.M.	WAARNEMER(S)
31/12/94	ransuil	1	Mind., St-Clemensstr.	FS2298	Bart H.
13/01/95	ransuil	1	Mind., Desta	FT2500	Bart H.
19/01/95	vos	1	Meer, Maxburg		Guy S.
27/01/95	ransuil	1	Meer		Guy S.
01/02/95	knobbelzwaan	3	Loenhout	FS1696	Guy S.
03/02/95	ransuil	2	Meer, Maxburg	FS1799	Guy S.
10/02/94	ransuil (zittend)	1	Meer, Mosten	FT2003	Bart H.
25/02/95	taiga-rietgans	> 600	Chaam, Bleke Heide		Bart H./Guy S.
	kolgans	10	Chaam, Bleke Heide		Bart H./Guy S.
	grauwe gans	1	Chaam, Bleke Heide		Bart H./Guy S.
	wulp	100	Chaam, Bleke Heide		Bart H./Guy S.
01/03/95	kraanvogels	20	Hoogstraten		Jef L.
03/03/95	grutto	5	Mind., E10-put	FS1998	Bart H.
04/03/95	grutto	7	Mind., E10-put	FS1998	Wim/Tom/Jos V.
04/03/95	brilduiker	1	Mind., Volmolenbrug	FS2299	Bart H.
04/03/95	ransuil (zittend)	2	Meer, Mosten	FT2003	Bart H.
05/03/95	roodborsttapuit				Guy S.
10/03/95	Slechtvalk	1	Minderhout		Jos Vorss.
11/03/95	kraanvogel	29	Hoogstr. en Mind.		Dimitri V.P./Jos Vorss.
14/03/95	ooievaar	1	Turnhout, Leemshoeve		Dimitri V.P.
15/03/95	canadese gans	11	Meer, Mosten	FT2003	Bart H.
15/03/95	ransuil (zittend)	1	Meer, Mosten	FT2003	Bart H.
18/03/95	geoorde fuut	1	Mind., E10-put	FS1998	Bart H./Jack G./Jef L.
	krakeend	2	Mind., E10-put	FS1998	Bart H./Jack G./Jef L.
	zomertaling	3	Mind., E10-put	FS1998	Bart H./Jack G./Jef L.
18/03/95	goudplevier	4	Mind., E10-put	FS1998	Bart H.
18/03/95	ransuil (zittend)	1	Meer, Mosten	FT2003	Bart H.
22/03/95	zwartkopmeeuw	2	Mind., E10-put	FS1998	Bart H./Wim.V.
24/03/95	ransuil (zittend)	2	Wortel-Kolonie		Bart H.
24/03/95	gew. grootoorvleermuis (†)	1	Mind., Hal	FS2399	Jos Vorss.
26/03/95	alpenwatersalamander	1	Ho., 's Boschsstr.(tekkend)		Bart H.
30/03/95	roodborsttapuit	1	Rij.	FS2492	Wim V.
01/04/95	ransuil (zittend)	2	Meer, Mosten	FT2003	Bart H.

DATUM	SOORT	AANTA	PLAATS	U.T.M.	WAARNEMER(S)
02/04/95	distelvink	1	Meer, transportzone	FT2005	Bart H.
08/04/95	levendbarende hagedis	1	Rij., Kievitsheide	FS2387	Ingrid B./Wim V.
08/04/95	ijsvogel	1	Mind., Desta	FT2500	Bart H.
09/04/95	bergeend	1	Mind., E10-put	FS1998	Wim V./Jef L./Geert B./
11/04/95	tureluur	1	Mind., Desta	FT2500	Bart H./Stijn L.
11/04/95	ijsvogel	1	Mind., Desta	FT2500	Bart H./Stijn L.
14/04/95	Bruine kiekendief	wijfje	Mind. E10-put	FS1998	Bart H.
14/04/95	Kemphaan	3	Mind., Desta	FT2500	Bart H.
15/04/95	Zomertaling	1man	Mind., Desta	FT2500	Bart H.
16/04/95	Zomertaling	1man	Mind., Desta	FT2500	Bart H.
16/04/95	distelvink	1	Mind., Bredabaan	FT2300	Bart H.
16/04/95	ijsvogel	1	Mind., Desta	FT2500	Bart H.
17/04/95	Blauwe kiekendief	1wijfje	Mind., E10-put	FS1998	Bart H.
17/04/95	Ransuil	1	Mind., E10-put	FS1998	Bart H.
17/04/95	koekoek	1	Castelré	FS2598	Tom V./Wim V.
19/04/95	wespendief	1	Meer, Mosten	FT2003	Bart H.
	kleine plevier	2	Meer, Mosten	FT2003	Bart H.

VOLGENDE WAARNEMINGEN DOORGEVEN
AAN WIM VERSCHRAEGEN VOOR 20 JUNI

gewone grootoorvleermuis

ransuil

steenuil